

دستور جلسه شماره (۳)
عنوان: بررسی نحوه استخراج اطلاعات بازگشت ارز حاصل از صادرات توسط سازمان امور مالیاتی، بانک مرکزی و سازمان توسعه تجارت
مرجع طرح موضوع: شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی البرز
تاریخ برگزاری جلسه: ۱۴۰۱/۱۱/۰۹
تعداد صفحات دستور جلسه: ۴ صفحه
شرح موضوع: <p>طبق گزارش واصله از شورای گفت و گوی البرز، اطلاعات مربوط به رفع تعهد ارزی صادرکنندگان قبلاً به صورت آفلاین و در قالب CD توسط بانک مرکزی به سازمان امور مالیاتی ارسال می شد که اخیراً این اطلاعات به صورت آنلاین ارسال می گردد. مرجع اصلی تعیین کننده رفع تعهد ارزی سامانه جامع تجارت است که بانک مرکزی، بانک‌های عامل، صادر کننده و واردکننده، سازمان صمت، گمرک و سازمان امور مالیاتی براساس سطح تعریف شده به اطلاعات مذکور دسترسی دارند. از سوی دیگر جزئیات اطلاعات مربوط به صادرات و واردات در این سامانه قابل مشاهده می باشد؛ لیکن با توجه به اینکه براساس ضوابط تعیین شده توسط بانک مرکزی فرمول رفع تعهد ارزی در سنوات گذشته متغیر بوده است؛ لذا نحوه جاری بارگذاری اطلاعات باعث ایجاد مغایرت در اطلاعات سامانه های مربوط به بانک مرکزی و سازمان امور مالیاتی شده است.</p> <p>مودی معتقد است که طبق سامانه جامع تجارت همه سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۰، ۱۰۰٪ رفع تعهد را مشاهده می کند در صورتی که محاسبات سازمان امور مالیاتی متفاوت می باشد که این نشان دهنده این است که در سازمان امور مالیاتی ضرایب بسته‌های تعریف شده از سال ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۰ در نظر گرفته نشده است. به عبارت دیگر سازمان امور مالیاتی جمع جبری کل صادرات و کل رفع تعهد انجام شده را مدنظر قرار می دهد و ضرائب تشویقی ۷۰ درصد تا ۱۰۰ درصد مورد توجه قرار نمی گیرد. این امر باعث گردیده تا در مجموع صادرکنندگان کمتر از میزان رفع تعهد انجام شده از معافیت بهره مند گردند.</p> <p>لذا شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی البرز درخواست نموده است که ضمن برگزاری نشست با سازمان توسعه تجارت، بانک مرکزی و سازمان امور مالیاتی در جهت رفع مغایرت در اطلاعات قابل رویت در سامانه جامع تجارت و سامانه امور مالیاتی، در خصوص میزان بازگشت ارز حاصل از صادرات طی سال‌های ۱۳۹۷ لغایت ۱۴۰۰، دو پیشنهاد ذیل نیز مورد بررسی قرار گیرد:</p> <ul style="list-style-type: none">• با توجه به اینکه بر اساس دستورالعمل‌های صادره از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی، رفع تعهدات ارزی توسط صادرکنندگان در سال‌های ۱۳۹۷ لغایت ۱۴۰۰ متفاوت می باشد، لذا بانک مرکزی با اصلاح رویه‌های جاری میزان رفع تعهد ارزی صادرکنندگان را براساس دستورالعمل‌های صادر شده قبلی و به صورت درصدی نسبت به کل ارز تخصیص یافته، محاسبه و در سامانه جامع تجارت بارگذاری نماید.• در صورت محاسبه میزان رفع تعهد ارزی صادرکنندگان توسط سازمان امور مالیاتی، مفاد دستورالعمل‌های صادره از سوی بانک مرکزی مربوط به سال‌های مختلف در این محاسبه مورد توجه قرار گیرد. <p style="text-align: center;">سوابق قوانین، مقررات و بخشنامه های مربوط به رفع تعهد ارزی:</p> <p>در جز (۱) بند (ج) تبصره (۸) قانون بودجه سال ۱۳۹۸، مقرر شد که "هرگونه نرخ صفر و معافیت‌های مالیاتی برای درآمدهای حاصل از صادرات کالا و خدمات از جمله کالاهای غیرنفتی، محصولات بخش کشاورزی و مواد خام و همچنین استرداد مالیات و عوارض موضوع ماده (۱۳) قانون مالیات بر ارزش افزوده، در مواردی که ارز حاصل از صادرات طبق مقررات اعلامی بانک مرکزی به چرخه اقتصادی کشور برگردانده نشود، برای عملکرد سالهای</p>

۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ قابل اعمال نخواهد بود. مدت زمان استرداد مالیات و عوارض ارزش افزوده موضوع ماده (۳۴) قانون رفع موانع تولید از طرف سازمان امور مالیاتی کشور یک‌ماه از تاریخ ورود ارز به چرخه اقتصادی کشور مطابق مقررات یادشده می‌باشد. پرداخت هرگونه جایزه و مشوق صادراتی برای صادرکنندگان منوط به حصول اطمینان از برگشت ارز حاصل از صادرات کالا و خدمات به چرخه اقتصاد کشور براساس دستورالعمل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران می‌باشد. "در این راستا، بانک مرکزی دستورالعمل نحوه بازگشت ارز حاصل از صادرات به چرخه اقتصادی کشور را تصویب نمود که به موجب آن، صادرکنندگان، ملزم شدند تا از طریق سامانه نیما و طبق مقررات نحوه رفع تعهدات ارزی صادرات، برای رفع تعهدات خود اقدام نمایند؛ در غیر این صورت، حق برخورداری از مشوق‌های مالیاتی را نخواهند داشت و در دستورالعمل سازمان امور مالیاتی نیز پیش‌بینی گردید که برای سال ۹۷ با ۷۰ درصد رفع تعهد ارزی کل اعتبارات مالیاتی در مالیات بر ارزش افزوده پذیرفته می‌شود و همچنین مشمول نرخ صفر مالیاتی در مالیات بر درآمد می‌شوند.

نحوه رفع تعهد ارز حاصل از صادرات سال ۱۳۹۷	
صادرکنندگان یا عملکرد بیش از ۷۰ درصد	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران نسبت به معرفی آنها به سازمان امور مالیاتی و سایر دستگاه‌های ذیربط جهت استفاده از مشوق‌های صادراتی اقدام می‌نماید.
صادرکنندگان یا عملکرد کمتر از ۷۰ درصد	تا پایان تیر ماه سال ۱۳۹۸ مهلت دارند مطابق دستورالعمل‌های پیشین نسبت به رفع تعهد ارز حاصل از صادرات خود اقدام نمایند. از معافیت‌ها و مشوق‌های صادراتی نظیر معافیت مالیاتی و ... مطابق یا آمار عملکرد اعلامی بانک مرکزی ج.ا.ی. سازمان امور مالیاتی به تناسب برخوردار خواهند شد. و ...
صادرکنندگان بدون بازگشت ارز	سازمان امور مالیاتی اقدام به جلوگیری از استفاده از مشوق‌های مالیاتی نماید.
صادرات ریالی موضوع بند ۷ تصویب نامه - شماره ۸۷۳۹/۵۵۳۰۰ مورخ ۱۳۹۷/۰۲/۰۲	صادرکنندگان مشمول بند (۷) تصویب نامه شماره ۸۷۳۹/۵۳۰۰ مورخ ۱۳۹۷/۰۲/۰۲ که قبلاً از تاریخ ۱۳۹۷/۰۵/۱۶ به کشورهای عراق و افغانستان صادرات داشته‌اند، می‌توانند شماره پروانه‌های صادراتی را به بانک مرکزی اعلام نمایند تا در صورت پذیرش بانک مرکزی ج.ا.ی. نسبت به رفع تعهد ارز حاصل از صادرات ریالی آن‌ها اقدام شود.
حداکثر زمان رفع تعهد ارزی هر پروانه سبز صادراتی، حداکثر چهار ماه از تاریخ کونتاژ (پروانه) صادراتی است.	

برای رفع تعهد ارزی سال ۹۸ نیز طبق دستورالعمل‌های بانک مرکزی نحوه برگشت ارز حاصل از صادرات را به شرح ذیل اعلام نمود که

نحوه برگشت ارز حاصل از صادرات در سال ۱۳۹۸			
گروه صادراتی	سامانه نیما	اسکناس	واردات در مقابل صادرات
مجموعه پتروشیمی‌ها	حداقل ۶۰ درصد	حداکثر ۶۰ درصد	مابقی برای خود
سایر صادرکنندگان	حداقل ۵۰ درصد	حداکثر ۶۰ درصد	مانفی

- استفاده از تمام روش‌های فوق جهت رفع تعهد صادراتی، منوط به ثبت اطلاعات فروش در سامانه‌های مربوطه است.
- حداکثر زمان رفع تعهد ارزی هر پروانه سبز صادراتی، حداکثر چهار ماه از تاریخ کونتاژ پروانه صادراتی است و در صورت نیاز به مهلت بیشتر برای صادرکنندگان اقلام کشاورزی، فرش و صنایع دستی و سایر گروه‌های کالایی، با نظر وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت و نفت حسب مورد امکان تمدید مهلت مذکور و اعلام آن به بانک مرکزی وجود دارد.
- میزان تعهد شرکت‌های پتروشیمی برای بازگشت ارز حاصل از صادرات به چرخه تجاری کشور در سال ۱۳۹۸، مطابق جدول اعلامی وزارت نفت خواهد بود.
- کلیه صادرکنندگان مکلف به ارائه تعهد ارزی برگشت ارز حاصل از صادرات می‌باشند.
- صادرکنندگان در صورت عدم امکان عرضه ارز به صورت اسکناس به میزان تعیین شده در جدول فوق در سامانه‌های ذیربط می‌توانند از روش‌های جایگزین فروش در "سامانه نیما" و "واردات در مقابل صادرات" جهت رفع تعهد ارزی خود استفاده نمایند.

با توجه به این بسته در دستورالعمل سازمان امور مالیاتی اعلام گردید که صادرکنندگانی که کالا و خدمات خود را در سال ۹۸ به خارج از کشور صادر و در مهلت تعیین شده و طبق جدول مندرج در مقررات اعلامی توسط بانک مرکزی نسبت به برگشت ارز حاصل از صادرات به چرخه اقتصادی کشور در سال مزبور نموده باشند با رعایت سایر مقررات مشمول مشوق‌های مالیاتی ارزش افزوده و مالیات بر درآمد می‌شوند. و همین روش برای سال ۱۳۹۹ نیز طی نامه شماره ۹۹/۲۴۳۵۴ مورخ ۱۳۹۹/۲/۶ از طرف بانک مرکزی به سازمان امور مالیاتی تمدید شد.

در سال ۱۴۰۰ و با ابلاغ جز (۷) بند (ق) تبصره (۶) قانون بودجه ۱۴۰۰^۱، بسته سیاستی برگشت ارز حاصل از صادرات از سوی کمیته ماده (۲) شورای عالی هماهنگی اقتصادی، به روزرسانی شد که مطابق آن، برای رفع تعهد ارزی سال‌های ۱۴۰۰-۱۳۹۷ صادرکنندگان می‌توانند در مهلت‌های مقرر قانونی، با بازگردانی ۹۰ درصد ارزش پروانه‌های صادراتی اعلامی توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران، به چرخه اقتصادی کشور، تعهدات ارزی خود را رفع نمایند و بانک مرکزی نیز موظف شد تا عملکرد ماهانه برگشت ارز حاصل از صادرات را به سازمان امور مالیاتی اعلام کند.

۴- بانک مرکزی عملکرد ماهانه برگشت ارز حاصل از صادرات صادرکنندگان را به سازمان امور مالیاتی اعلام می‌نماید و آن سازمان متناسب با درصد برگشت ارز، نسبت به اعمال معافیت‌ها و مشوق‌های مالیاتی اقدام می‌نماید.

۵- صادرکنندگان مکلفند ۹۰ درصد ارزش پروانه‌های صادراتی اعلامی توسط گمرک ج.ا.ا را به چرخه اقتصادی بازگردانند.

در این خصوص سازمان امور مالیاتی مواردی زیر را در دستورالعمل شماره ۲۰۰/۱۴۰۰/۵۱۸ مورخ ۱۴۰۰/۷/۱۲ ابلاغ نمود:

- ۱- از آنجائی که استرداد مالیات بر ارزش افزوده دوره‌های مالیاتی سال ۱۴۰۰ موقوف به بازگشت ارز به چرخه اقتصادی کشور نمی‌باشد لذا ادارات امور مالیاتی در اجرای ماده (۳۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور ظرف مدت یک ماه پس از ارائه برگ خروجی صادره توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران، در صورت درخواست استرداد از سوی مودی با رعایت مقررات از جمله بخشنامه‌های شماره ۲۰۰/۹۵/۵۱۹ مورخ ۱۳۹۵/۰۷/۲۶ و شماره ۲۰۰/۹۵/۶۳ مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۳۰ نسبت به استرداد مالیات و عوارض ارزش افزوده اقدام نمایند.
- ۲- نرخ صفر مالیاتی موضوع ماده (۱۴۱) قانون مالیات‌های مستقیم، متناسب با میزان بازگشت ارز به چرخه اقتصادی کشور و رفع تعهد ارزی صادرکنندگان که از طریق سامانه استخراج و ویرایش اطلاعات مودیان در دسترس ادارات امور مالیاتی و مودیان مالیاتی می‌باشد، نسبت به درآمدهای حاصل از صادرات کالا و خدمات صادرکنندگان در سال ۱۴۰۰ اعمال می‌شود. بدیهی است هزینه‌های مرتبط با درآمدهای صادراتی که مشمول برخورداری از نرخ صفر مالیاتی نشده‌اند با رعایت مقررات فصل دوم از باب چهارم قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفند ماه ۱۳۶۶ و اصلاحیه‌ها و الحاقات بعدی آن، از جمله هزینه‌های قابل قبول مالیاتی برای تشخیص درآمد مشمول مالیات خواهد بود.
- ۳- لازم به ذکر است در سال ۱۴۰۰ صادرات بخش کشاورزی و خدمات فنی-مهندسی نیز مشمول مقررات این دستورالعمل خواهند بود.

^۱ دستورالعمل شماره ۲۰۰/۹۸/۵۱۶ مورخ ۱۳۹۸/۰۶/۱۱ سازمان امور مالیاتی

^۲ جز (۷) بند (ق) تبصره (۶) قانون بودجه ۱۴۰۰: برخورداری از معافیت‌های مالیاتی بر درآمد‌های حاصل از صادرات کالاها و خدمات و هرگونه جایزه و مشوق‌های صادراتی منوط به بازگشت ارز حاصل از صادرات به چرخه اقتصادی کشور است.

در ادامه و در سال ۱۴۰۱ و با ابلاغ جز (۵) حکم بند (ع) تبصره (۶) قانون بودجه ۱۴۰۱ کل کشور، سازمان امور مالیاتی کشور، دستورالعمل شماره ۲۰۰/۱۴۰۱/۵۲۸ مورخ ۱۴۰۱/۰۳/۱۶ را صادر نمود و اعلام نمود که:

۱- از آنجا که استرداد مالیات بر ارزش افزوده دوره‌های مالیاتی سال ۱۴۰۱، موقوف به بازگشت ارز به چرخه اقتصادی کشور نمی‌باشد، بنابراین ادارات امور مالیاتی می‌بایست براساس دستورالعمل شماره ۲۰۰/۱۴۰۱/۵۲۵ مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۲۱ موضوع فرآیند استرداد مالیات و عوارض ارزش افزوده موضوع ماده (۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۴۰۰/۰۳/۰۲، اقدام لازم را معمول نمایند.

۲- نرخ صفر مالیاتی موضوع ماده (۱۴۱) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب سال ۱۳۹۴ نسبت به درآمدهای حاصل از صادرات کالا و خدمات صادرکنندگان در سال ۱۴۰۱، متناسب با میزان بازگشت ارز به چرخه اقتصادی کشور و رفع تعهد ارزی صادرکنندگان که از طریق سامانه استخراج و ویرایش اطلاعات مودیان در دسترس ادارات امور مالیاتی و مودیان مالیاتی می‌باشد، اعمال می‌شود.

جز (۵) حکم بند (ع) تبصره (۶) قانون بودجه ۱۴۰۱: برخورداری از معافیت‌های مالیاتی برای درآمدهای حاصل از صادرات کالاها و خدمات و هرگونه جایزه و مشوق‌های صادراتی منوط به بازگشت ارز حاصل از صادرات به چرخه اقتصادی کشور است. حداکثر فرصت رفع تعهد ارزی کالاها و تجهیزات مورد استفاده در طرح (پروژه)‌های خدمات فنی و مهندسی یک سال پس از دریافت صورت وضعیت تأیید شده توسط سازمان توسعه تجارت است. درخصوص طرح (پروژه)‌هایی که به صورت (بی.ا.تی) و (بی.ا.ا.تی) و (ای.پی.سی.اف) و اعتبار تأمین کننده اجراء می‌شود، رفع تعهد ارزی پس از تحویل قطعی طرح (پروژه) با تأیید سازمان توسعه تجارت خواهد بود. در هر صورت صادرکننده موظف است در پایان مهلت فوق‌الذکر ارز حاصل از صادرات را به هر یک از روش‌های قابل قبول از جمله فروش در سامانه‌های «نیما» و «سنا» و واردات در برابر صادرات اقدام نماید.